

КУРСОВА РОБОТА ЯК ФОРМА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СПЕЦІАЛІСТІВ

Майбутні фахівці в галузі менеджменту повинні засвоїти теоретичні знання, оволодіти мистецтвом управління, набути навиків організаторської роботи та вміти застосовувати їх в практичній діяльності.

У професійній підготовці майбутніх спеціалістів Маслівського аграрного коледжу ім. П.Х. Гаркавого Білоцерківського НАУ важливе місце займає виконання курсової роботи з дисципліни «Менеджмент».

Мета виконання курсової роботи – всебічно вивчити, систематизувати, закріпити та поглибити знання з однієї актуальної теми дисципліни, по якій виконується курсова робота; оволодіти методикою збору інформації про діяльність конкретного підприємства та її аналізом; набути навиків по розробці конкретних заходів для запровадження у виробництво найбільш ефективних форм і методів управління а також досягнень науки і техніки.

Виконання курсової роботи сприяє розвитку активної пізнавальної діяльності студента, що так необхідно для того щоб допомогти молодому спеціалісту адаптуватися до умов сучасного виробництва.

Працюючи над курсовою роботою студент повинен засвоїти вміння та навички з виявлення наукових або виробничих проблем, обґрунтувати актуальність їх розв'язання на сучасному етапі, навчитися самостійно працювати з літературними джерелами, плановою документацією, статистичною інформацією, проводити аналіз господарської діяльності конкретної фірми.

У курсовій роботі необхідно:

- систематизувати та поглибити теоретичні знання й закріпити практичні вміння та навички студентів;
- використати основну та додаткову літературу, наукові публікації;
- зробити ґрунтовний аналіз результатів господарської діяльності підприємств, які є об'єктом дослідження при виконанні курсової роботи;

- вивчити та узагальнити досвід організації виробничих, технологічних та трудових процесів при виробництві продукції;
- використати планову та нормативну документацію, бухгалтерську та фінансову звітність, інші джерела інформації;
- навчитися розв'язувати виробничі проблеми та завдання для досягнення бажаного результату та забезпечення досягнення поставленої мети;
- зробити висновки та внести конкретні пропозиції по удосконаленню організації виробництва продукції, системи оплати праці, підвищення ефективності діяльності підприємства.

Під час виконання курсової роботи необхідно використовувати загальнонаукові методи теоретичного узагальнення факторів (методи діалектичної і формальної логіки) і специфічні методи економічного дослідження (статистичні, економіко-математичні).

Написання курсової роботи – досить відповідальний та складний процес, який вимагає певної теоретичної і практичної підготовки при обробці і аналізі одержаної інформації. Курсова робота виконується на базі конкретного підприємства за даними якого досліджується обрана тема.

Студенти проходять виробничу переддипломну практику на передових господарствах району, під час якої детальніше ознайомлюються з особливостями організації виробництва, управлінської, виробничої та комерційної діяльності в ринкових умовах.

Під час практики студенти можуть використовувати дослідні, проблемно-пошукові та пізнавальні нетрадиційні методи навчання, завдяки чому зростає інтерес до дисципліни «Менеджмент», до проблеми, що вивчається та до ефективності засвоєння знань.

Для того, щоб курсова робота була виконана на високому рівні цикловою комісією проводиться ряд заходів, послідовно пов'язаних між собою, що забезпечує поетапне виконання курсової роботи.

На засіданні циклової комісії економічних дисциплін розглядається та схвалюється тематика курсових робіт, яка завчасно розробляється і охоплює головні питання управлінської діяльності підприємств ринкової економіки що діють

відповідно до законів України, указів Президента України, постанов Кабінету Міністрів України та інших нормативних документів.

З особливим ентузіазмом студенти виконують такі теми курсових робіт:

- ✓ Психологія та етика ділових відносин в системі управління підприємством.
- ✓ Розробка та ухвалення управлінських рішень на підприємстві.
- ✓ Застосування функції «контроль» в управлінні підприємством.
- ✓ Організація та технологія ведення ділових нарад на підприємстві.
- ✓ Використання системи методів управління.
- ✓ Дослідження керівництва та ролі лідерства в колективі.
- ✓ Менеджер в системі управління підприємством.
- ✓ Управління конфліктними ситуаціями та стресами на підприємстві.
- ✓ Застосування функції «мотивація» в системі управління підприємством.

Студенти вибирають тему курсової роботи та базу практика, де вони будуть проводити свою пошуково-дослідну роботу. Це є дуже важливим моментом при закріпленні курсових робіт за студентами, що виражається у допомозі викладача у визначенні теми на основі використання індивідуального підходу до студентів.

Щоб успішно досягти поставленої мети керівник повинен переконатися у правильному розумінні теми конкретними студентами, бо як показує досвід, навіть при високому рівні теоретичної підготовки, студенти можуть недостатньо грамотно зрозуміти і вирішити практичні питання виробничого характеру.

Наступний етап - ознайомлення студентів з методичними рекомендаціями по виконанню курсової роботи.

Методичні рекомендації включають:

- загальні положення про завдання, мету та значення виконання курсової роботи майбутніми спеціалістами;
- етапи підготовка курсової роботи;
- структура і узагальнений зміст кожної частини курсової роботи;
- вимоги до оформлення курсової роботи;
- рецензування і захист курсової роботи.

У методичних вказівках щодо виконання курсової роботи поданий також зразок титульної сторінки, зразок оформлення змісту курсової роботи, а також зразки таблиць які необхідно оформити студентам при висвітленні розділу 1 «Організаційно-економічна характеристика підприємства».

Для того щоб курсова робота була виконана якісно і вірно навчальним планом передбачено 12 годин консультацій по виконанню курсових робіт. На цих консультаціях студенти отримують від викладача завдання на курсову роботу із погодженим планом; методичну допомогу по підборі необхідної літератури з бібліотечного фонду коледжу; вказівки щодо оформлення курсової роботи, її структури, написання окремих розділів та ін. Студенти мають змогу отримувати додаткову інформацію та виконувати курсові роботи на комп'ютерах, які розміщені в трьох комп'ютерних класах коледжу.

Структура курсової роботи включає: ВСТУП, ОСНОВНУ ЧАСТИНУ до складу якої входять три розділи у складі яких як правило є по три параграфи: РОЗДІЛ 1.Організаційно-економічна характеристика підприємства. РОЗДІЛ2.Теоретичні основи вибраної теми та їх аналіз на обраному для дослідження підприємстві. РОЗДІЛ3.Шляхи вдосконалення та підвищення економічної ефективності основних аспектів досліджуваної теми на підприємстві; ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ; Використані джерела інформації; Додатки.

Зазвичай, спочатку студенти виконують теоретичний розділ курсової роботи, потім під час практики на конкретному підприємстві беруть матеріал для організаційно-економічної характеристики підприємства та досліджують питання обраної теми на конкретних прикладах роботи його колективу та керівників.

Але саме при написанні аналітичної частини роботи можуть виникати певні складності, пов'язані з відмовою студентам у наданні конкретної статистичної та аналітичної інформації, посилаючись на комерційну таємницю. Проте в більшості випадків керівники і посадові особи всіляко допомагають у підготовці майбутніх грамотних спеціалістів і створюють сприятливі умови для проходження переддипломної практики та написання курсової роботи. Це керівники таких

підприємств як «Клуб сиру» м.Канів, «Київ-Атлантик Україна» м.Миронівка, ФОП «Педченко» с.Козин, ВАТ «Агро - Світ» с.Карапиші та ін.

В період практики, коли теоретичний матеріал обраної теми вже опрацьовано, перед студентами постають завдання які слід виконати, це:

- вивчити природну характеристику підприємства та виявити її вплив на діяльність підприємства;
- визначити основні економічні показники роботи підприємства та проаналізувати їх динаміку за три останні роки (згідно таблиць поданих в додатку до 1 Розділу);
- визначити тенденцію розвитку підприємства (стабільно, чи ні? Встановити причини та зробити висновки);
- дослідити проблему, передбачену темою курсової роботи у вступі;
- виявити позитивні та негативні явища з досліджуваної проблеми;
- навести приклади вирішення конкретних виробничих ситуацій;
- розрахувати окремі показники;
- зробити висновки з досліджуваної проблеми;
- надати свої пропозиції з їх обґрунтуванням.

Під час перебування студентів на практиці викладач проводить індивідуальні та групові консультації для надання практичної допомоги студентам в питаннях: як правильно оформити роботу? Як методично правильно викласти матеріал? Як опрацювати отриману інформацію? Та ін.. Такі консультації проводяться в позанавчальний час згідно затвердженого графіка.

По завершенні написання курсової роботи, вона здається на перевірку та рецензування викладачу. В разі виявлення недоробок чи помилок робота повертається студенту на доопрацювання.

Захист є завершальним етапом виконання курсової роботи. Готуючись до захисту курсової роботи, студент складає тези виступу, робить певні висновки та пропозиції. Зміст виступу має бути цікавим, мульти-медійний супровід виступу-яскравим, а сама курсова робота повинна мати привабливий зовнішній вигляд. Під час виступу студент демонструє таблиці та схеми для наочності отриманих результатів. Досить цікавими є

курсів роботи виконані з використанням матеріалів, отриманих під час проходження практики за кордоном – в Данії, Польщі та ін.

Написання курсової роботи є завершальним етапом вивчення дисципліни «Менеджмент» та інших дисциплін управлінського та економічного циклу, які ставлять мету: сформувати у майбутніх фахівців економічне мислення, глибоке комплексне розуміння проблем управління господарсько-фінансовою діяльністю підприємства; системи теоретичних знань та практичних навичок з питань економіки підприємства. Викладачі ставлять перед студентами, які виконують курсову роботу певні творчі завдання: розробити стратегію розвитку досліджуваного підприємства, тактики її здійснення; сформувати програму виробництва продукції (чи надання послуг) та її реалізації, яка б забезпечувала досягнення цільового рівня прибутку; обґрунтувати стратегію формування ресурсного потенціалу досліджуваного підприємства та пошук шляхів його ефективного його використання; вивчити питання управління поточними витратами підприємства (собівартістю, витратами обігу) з врахуванням альтернативних варіантів використання ресурсів підприємства; визначити стратегію формування та використання доходів і прибутків підприємства від різних напрямків його діяльності.

Виконання курсової роботи здійснюється через систему знань вивчених дисциплін «Менеджмент», «Економіка підприємства», «Бухгалтерський облік», «Маркетинг», «Економічний аналіз» на основі яких формуються індивідуальні моделі професійної діяльності майбутніх фахівців в галузі менеджменту.

Курсова робота як форма підготовки молодих спеціалістів організує навчально-пізнавальну діяльність студентів, в процесі якої, вони на підставі отриманих знань та фактів прагнуть самостійно розв'язувати проблеми, робити висновки та приймати управлінські рішення.

Список використаних джерел

1. Закон України “Про вищу освіту”.
2. Положення про організацію навчального процесу у вузі (Наказ МОН України №161 від 02.06.93).
3. Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни «Основи менеджменту» для студентів напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент» всіх форм навчання. Карачина, О. А. Сметанюк. – Вінниця : ВНТУ, 2013. – 29 с.
4. Гончаренко С.У. Дидактична концепція змісту освіти //Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методика, теорія, досвід, проблеми: зб. Наук. Пр. – Київ; Вінниця: ДОВ «Вінниця», 2002;